ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.8.2024
COM(2024) 325 final

2024/0212 (BUD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή ενίσχυσης προς την Ιταλία, τη Σλοβενία, την Αυστρία, την Ελλάδα και τη Γαλλία σε σχέση με έξι φυσικές καταστροφές που σημειώθηκαν το 2023

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα απόφαση καλύπτει την κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΤΑΕΕ), σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου[1] (στο εξής: κανονισμός για το ΤΑΕΕ), για ποσό ύψους 1 028 541 689 EUR με σκοπό την παροχή ενίσχυσης στην Ιταλία, τη Σλοβενία, την Αυστρία, την Ελλάδα και τη Γαλλία σχετικά με τις φυσικές καταστροφές (πλημμύρες) που σημειώθηκαν στις χώρες αυτές το 2023.

Η κινητοποίηση αυτή συνοδεύεται από τη μεταφορά πιστώσεων αριθ. DEC 08/2024 που προτείνει τη μεταφορά ποσού 796 760 300 EUR από τη γραμμή αποθεματικού για το Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης (στο εξής: ΑΕΑ) στην επιχειρησιακή γραμμή του προϋπολογισμού του ΤΑΕΕ, τόσο σε αναλήψεις υποχρεώσεων όσο και σε πληρωμές. Εκτός από τις μεταφερθείσες πιστώσεις από τη γραμμή αποθεματικού για το ΑΕΑ, η κινητοποίηση αυτή χρηματοδοτείται με τη χρήση του ποσού των 37 073 004 EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών που έχουν ήδη εγγραφεί στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2024 και του ποσού των 194 708 385 EUR από πιστώσεις του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2023, οι οποίες έχουν ήδη καταβληθεί ως προκαταβολές, σύμφωνα με το άρθρο 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ

2.1 Ιταλία – μείζων καταστροφή: πλημμύρες στην περιφέρεια Emilia-Romagna

Από την 1η έως τις 17 Μαΐου 2023 η περιφέρεια Emilia-Romagna της Ιταλίας αντιμετώπισε έντονες βροχοπτώσεις που οδήγησαν σε πλημμύρες.

Στη συνέχεια, η Ιταλία αιτήθηκε οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ.

1) Στις 24 Ιουλίου 2023 η Ιταλία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ, με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης λόγω των πλημμυρών του Μαΐου του 2023.

2) Η Ιταλία υπέβαλε την αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων από την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή της 1ης Μαΐου 2023. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Οι ιταλικές αρχές εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκάλεσε η καταστροφή ανέρχεται σε 8,5 δισ. EUR. Το ποσό αυτό υπερβαίνει το κατώτατο όριο «μείζονος φυσικής καταστροφής» για την Ιταλία, το οποίο καθορίστηκε σε 3,8 δισ. EUR το 2023. Κατά συνέπεια, η καταστροφή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μείζων

[1] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 311 της 14.11.2002, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj) όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 661/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 143, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/661/oj) και με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 461/2020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 2020 (ΕΕ L 99 της 31.3.2020, σ. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj).

φυσική καταστροφή» σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Ιταλία ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής επί της αναμενόμενης ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ. Με βάση την προκαταρκτική αξιολόγηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την πληρωμή προκαταβολής από το ΤΑΕΕ. Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε προκαταβολή ύψους 94 708 385 EUR με την εκτελεστική απόφαση C(2023) 7823 της Επιτροπής της 13ης Νοεμβρίου 2023. Η προκαταβολή καταβλήθηκε στην Ιταλία στις 29 Νοεμβρίου 2023.

7) Από την 1η έως τις 17 Μαΐου 2023 η περιφέρεια Emilia-Romagna της Ιταλίας επλήγη από έντονες βροχοπτώσεις και συνακόλουθες πλημμύρες. Το συμβάν έπληξε επτά επαρχίες του κεντροανατολικού τομέα της περιφέρειας, όπου καταγράφηκαν εξαιρετικά έντονες βροχοπτώσεις και μεγάλο σωρευτικό ύψος, ιδίως στις λοφώδεις και ορεινές περιοχές. Το συνολικό σωρευτικό ύψος βροχοπτώσεων που καταγράφηκε καθ' όλη τη διάρκεια του συμβάντος κυμαινόταν μεταξύ 200 και 500 mm. Οι συνέπειες των πλημμυρών που ακολούθησαν ήταν σοβαρές. Εκτός από τις εκτεταμένες οικονομικές ζημίες λόγω της καταστροφής υποδομών και των ζημιών τόσο σε δημόσια όσο και σε ιδιωτική περιουσία, 14 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Το ακραίο μετεωρολογικό φαινόμενο προκάλεσε πάνω από 1500 κατολισθήσεις, με αποτέλεσμα εκτεταμένες ζημίες σε δρόμους και κτίρια, υποδομές δικτύων και υδατορεύματα.

8) Οι ιταλικές αρχές δεν ζήτησαν ενίσχυση μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΜΠΠΕ). Η Ιταλία ζήτησε τέσσερις μονάδες άντλησης υψηλής δυναμικότητας. Μετά την ενεργοποίηση του ΜΠΠΕ, η Σλοβακία, η Σλοβενία, η Γαλλία και το Βέλγιο παρείχαν στήριξη στις πλημμυρισμένες περιοχές. Τα ευρωπαϊκά συστήματα ταχείας χαρτογράφησης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και κινδύνων και αποκατάστασης του Copernicus και το εθνικό σύστημα ASI-COSMO-Skymed ενεργοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των πληγεισών περιοχών.

9) Η Ιταλία εκτίμησε το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ σε 681,8 εκατ. EUR και υπέβαλε τις δαπάνες κατανεμημένες ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους των ενεργειών έκτακτης ανάγκης αφορά την εξασφάλιση των προληπτικών υποδομών και μέτρων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε ποσό άνω των 293,7 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των επικοινωνιών, των μεταφορών, της υγείας και της εκπαίδευσης, ύψους 220,5 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εκκαθάριση των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 85,7 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 82,0 εκατ. EUR.

10) Η Ιταλία έχει μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο την οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (στο εξής: οδηγία 2007/60/ΕΚ)[2] με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 49 της 23ης Φεβρουαρίου 2010. Το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 49/2010 ορίζει ότι για τις περιοχές που προσδιορίζονται στην ίδια αυτή νομοθετική πράξη πρέπει να εκδίδονται χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και χάρτες κινδύνων πλημμύρας.

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, δεν είχε κινηθεί κατά της Ιταλίας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

12) Οι ιταλικές αρχές δεν ανέφεραν καμία ασφαλιστική κάλυψη για τις επιλέξιμες δαπάνες.

2.2 Σλοβενία – μείζων καταστροφή: πλημμύρες

Από τις 3 έως τις 6 Αυγούστου 2023 η Σλοβενία επλήγη από έντονες βροχοπτώσεις που προκάλεσαν πλημμύρες σε ολόκληρη τη χώρα.

Στη συνέχεια, η Σλοβενία αιτήθηκε οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ.

1) Στις 20 Οκτωβρίου 2023 η Σλοβενία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ, με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης λόγω των πλημμυρών του Αυγούστου του 2023.

2) Η Σλοβενία υπέβαλε την αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων από την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή της 4ης Αυγούστου 2023. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Οι σλοβενικές αρχές εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκάλεσε η καταστροφή ανέρχεται σε περίπου 10,0 δισ. EUR. Η Επιτροπή αποδέχθηκε ως εύλογη συνολική άμεση ζημία το ποσό των 7,3 δισ. EUR. Το ποσό αυτό υπερβαίνει το κατώτατο όριο «μείζονος φυσικής καταστροφής» για τη Σλοβενία που ισούται με το 0,6 % του οικείου ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος, δηλαδή 308,8 εκατ. EUR το 2023. Κατά συνέπεια, η καταστροφή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μείζων φυσική καταστροφή» σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Σλοβενία ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής επί της αναμενόμενης ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ. Με βάση την προκαταρκτική αξιολόγηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την πληρωμή προκαταβολής από το ΤΑΕΕ. Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε προκαταβολή ύψους 100 εκατ. EUR με την εκτελεστική απόφαση

[2] ΕΕ L 288 της 6.11.2007, σ. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj.

C(2023) 8168 της Επιτροπής της 23ης Νοεμβρίου 2023. Η προκαταβολή καταβλήθηκε στη Σλοβενία στις 11 Δεκεμβρίου 2023.

7) Από τις 3 έως τις 6 Αυγούστου 2023 ένα ισχυρό σύστημα χαμηλού βαρομετρικού προκάλεσε εκτεταμένες βροχοπτώσεις. Οι έντονες βροχοπτώσεις και οι καταρρακτώδεις βροχές προκάλεσαν μεγάλης κλίμακας πλημμύρες και κατολισθήσεις εδάφους και ιλύος. Οι περισσότερες βροχοπτώσεις, με ύψος έως 150-200 mm, καταγράφηκαν στο βόρειο τμήμα της Σλοβενίας. Οι πλημμύρες ήταν εξαιρετικού χαρακτήρα διότι επηρέασαν τους τρεις μεγαλύτερους ποταμούς της Σλοβενίας. Η άνοδος της στάθμης των υδάτων προκάλεσε την καταστροφή δρόμων, γεφυρών, υποδομών ύδρευσης, δικτύων αποχέτευσης, ηλεκτρικών δικτύων, πολλών κατοικιών και αστικών περιοχών, καθώς και γεωργικών εκτάσεων.

8) Οι σλοβενικές αρχές ζήτησαν ενίσχυση μέσω του ΜΠΠΕ, του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ) και του ευρωατλαντικού κέντρου συντονισμού αντιμετώπισης καταστροφών (EADRCC) του ΝΑΤΟ. Δώδεκα κράτη μέλη της ΕΕ και ορισμένες τρίτες χώρες παρείχαν ενίσχυση.

9) Η Σλοβενία εκτίμησε το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ σε 6 786,0 εκατ. EUR, και το υπέβαλε κατανεμημένο ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς των υδάτων, των λυμάτων, των επικοινωνιών, των μεταφορών, της υγείας και της εκπαίδευσης, ύψους 5 089,0 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους των ενεργειών έκτακτης ανάγκης αφορά την εκκαθάριση των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 853,2 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εξασφάλιση των προληπτικών υποδομών και μέτρων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε 816,2 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 27,2 εκατ. EUR.

10) Η Σλοβενία μετέφερε στο εθνικό της δίκαιο την οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τον σλοβενικό νόμο περί υδάτων το 2008 [άρθρο 1 παράγραφος 4 σημείο 4)].

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, δεν είχε κινηθεί κατά της Σλοβενίας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

12) Οι σλοβενικές αρχές ανέφεραν ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, ποσοστό έως 4,7 % της εκτιμώμενης ζημίας θα μπορούσε να ανακτηθεί μέσω ασφαλιστικής κάλυψης.

2.3 Αυστρία — καταστροφή σε γειτονική χώρα: πλημμύρες

Από τις 3 έως τις 6 Αυγούστου 2023 η Αυστρία επλήγη από έντονες βροχοπτώσεις που οδήγησαν σε πλημμύρες στις νότιες περιφέρειες της χώρας.

Στη συνέχεια, η Αυστρία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ.

1) Στις 19 Οκτωβρίου 2023 η Αυστρία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ, με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης λόγω των πλημμυρών του Αυγούστου του 2023.

2) Η Αυστρία υπέβαλε αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων μετά την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή της 3ης

Αυγούστου 2023. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Οι αυστριακές αρχές υπέβαλαν την αίτηση με βάση το κριτήριο της καταστροφής σε «γειτονική χώρα», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ, σύμφωνα με το οποίο ενίσχυση από το ΤΑΕΕ μπορεί επίσης να κινητοποιηθεί για οποιαδήποτε φυσική καταστροφή σε επιλέξιμο κράτος η οποία είναι επίσης μείζων φυσική καταστροφή σε γειτονικό επιλέξιμο κράτος. Η Αυστρία εκτιμά ότι η συνολική άμεση ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή ανέρχεται σε 208,0 εκατ. EUR. Δεδομένου ότι η ίδια φυσική καταστροφή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μείζων φυσική καταστροφή» στη Σλοβενία, που είναι γειτονικό επιλέξιμο κράτος, η αίτηση της Αυστρίας είναι επιλέξιμη για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Αυστρία δεν ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής δυνάμει του άρθρου 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

7) Από τις 3 έως τις 6 Αυγούστου 2023 έντονες βροχοπτώσεις προκάλεσαν πολυάριθμες ζημίες σε δημόσιες και ιδιωτικές υποδομές στη νότια Αυστρία, ιδίως στην Κάτω Καρινθία και τη Στυρία. Η βροχή προκάλεσε πλημμύρες σε κτίρια, υπόγεια, χώρους στάθμευσης, δάση και χωράφια, καθώς και πάνω από 900 κατολισθήσεις ιλύος και εδάφους. Περισσότερες από 120 κοινότητες επλήγησαν από τις ζημίες που προκλήθηκαν από τις καταιγίδες, καθώς και από μεμονωμένες διακοπές ρεύματος λόγω της υψηλής στάθμης των υπόγειων υδάτων. Επιπλέον ζημίες αναφέρθηκαν σε γειτονικά ομόσπονδα κράτη, όπως το Σάλτσμπουργκ και το Μπούργκενλαντ.

8) Η Αυστρία δεν ζήτησε βοήθεια μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών.

9) Η Αυστρία εκτίμησε το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ σε 76,5 εκατ. EUR, και το υπέβαλε κατανεμημένο ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων και των μεταφορών, ύψους 65,6 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους των ενεργειών έκτακτης ανάγκης αφορά την εξασφάλιση προληπτικών υποδομών και ανέρχεται σε 9,7 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 0,8 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εκκαθάριση των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 0,4 εκατ. EUR.

10) Η οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μεταφέρθηκε στο αυστριακό δίκαιο με την τροποποίηση του νόμου περί υδάτων του 2011 (Ομοσπονδιακή Επίσημη Εφημερίδα I αριθ. 14/2011).

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, δεν είχε κινηθεί κατά της Αυστρίας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

12) Οι αυστριακές αρχές δεν ανέφεραν καμία ασφαλιστική κάλυψη για τις επιλέξιμες δαπάνες.

2.4 Ελλάδα– μείζων καταστροφή: κυκλώνας

Από τις 4 έως τις 11 Σεπτεμβρίου 2023 η Ελλάδα επλήγη από τη μεσογειακή καταιγίδα «Daniel», η οποία προκάλεσε έντονες βροχοπτώσεις και είχε ως αποτέλεσμα πλημμύρες σε πολλές τοποθεσίες στην κεντρική Ελλάδα, ιδίως στην περιφέρεια της Θεσσαλίας.

Στη συνέχεια, η Ελλάδα υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ.

1) Στις 20 Νοεμβρίου 2023 η Ελλάδα υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ, με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης λόγω των πλημμυρών του Σεπτεμβρίου του 2023.

2) Η Ελλάδα υπέβαλε αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων μετά την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή της 4ης Σεπτεμβρίου 2023. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Οι ελληνικές αρχές εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκάλεσε η καταστροφή ανέρχεται σε 2,3 δισ. EUR. Το ποσό αυτό υπερβαίνει το κατώτατο όριο «μείζονος φυσικής καταστροφής» για την Ελλάδα που ισούται με το 0,6 % του οικείου ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος, δηλαδή 1,1 δισ. EUR το 2023. Κατά συνέπεια, η καταστροφή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μείζων φυσική καταστροφή» σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Ελλάδα ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής επί της αναμενόμενης ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ. Με βάση την προκαταρκτική αξιολόγηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την πληρωμή προκαταβολής από το ΤΑΕΕ. Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε προκαταβολή ύψους 25 382 237 EUR με την εκτελεστική απόφαση C(2024) 505 της Επιτροπής της 23ης Ιανουαρίου 2024. Η προκαταβολή καταβλήθηκε στην Ελλάδα στις 8 Φεβρουαρίου 2024.

7) Από τις 4 έως τις 11 Σεπτεμβρίου 2023 σημειώθηκε έντονο και εκτεταμένο υδρομετεωρολογικό συμβάν με μεγάλες και συνεχείς βροχοπτώσεις, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα καταστροφικές πλημμύρες σε πολλές τοποθεσίες της Κεντρικής Ελλάδας, ιδίως στην περιφέρεια της Θεσσαλίας. Το συνολικό σωρευτικό ύψος των βροχοπτώσεων που καταγράφηκε καθ' όλη τη διάρκεια του συμβάντος κυμαινόταν μεταξύ 400 και 1 000 mm στις πληγείσες περιοχές. Κατά τη διάρκεια του συμβάντος, το ύψος της βροχόπτωσης που σημειώθηκε στο μεγαλύτερο μέρος της περιφέρειας ήταν συγκρίσιμο με τη μέση ετήσια συνολική βροχόπτωση. Οι

καταρρακτώδεις βροχοπτώσεις προκάλεσαν σημαντικές πλημμύρες στην Κεντρική Ελλάδα, κατακλύζοντας μεγάλες εκτάσεις. Οι πλημμύρες προκάλεσαν τεράστιες καταστροφές σε υποδομές, μετατρέποντας δρόμους σε ποτάμια, κατεδαφίζοντας κτίρια και γέφυρες και βυθίζοντας ολόκληρα χωριά στο νερό. Εκτός από τις εκτεταμένες οικονομικές ζημίες λόγω της καταστροφής υποδομών και των ζημιών τόσο σε δημόσια όσο και σε ιδιωτική περιουσία, 17 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους.

8) Οι ελληνικές αρχές δεν ζήτησαν ενίσχυση μέσω του ΜΠΠΕ.

9) Η Ελλάδα εκτίμησε το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ σε 1 941,0 εκατ. EUR, και το υπέβαλε κατανεμημένο ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των επικοινωνιών, των μεταφορών και της εκπαίδευσης, ύψους 1 657,0 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους των ενεργειών έκτακτης ανάγκης αφορά την εκκαθάριση των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 230,6 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 42,8 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εξασφάλιση των προληπτικών υποδομών και μέτρων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε 11,4 εκατ. EUR.

10) Η Ελλάδα έχει μεταφέρει στην εσωτερική της έννομη τάξη την οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με την κοινή υπουργική απόφαση ΚΥΑ 31822/1542/Ε130/2010 (ΦΕΚ Β΄1108/21.07.2010).

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης είχαν κινηθεί κατά της Ελλάδας δύο διαδικασίες επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής. Η διαδικασία INFR (2021) 2254 σχετικά με την επικαιροποίηση των χαρτών κινδύνων πλημμύρας και επικινδυνότητας πλημμύρας, όπως απαιτείται από την οδηγία 2007/60/ΕΚ, περατώθηκε στις 24 Απριλίου 2024. Η υπόθεση INFR(2022) 2191 παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 13 Μαρτίου 2024, επειδή η Ελλάδα δεν ολοκλήρωσε την αναθεώρηση των οικείων σχεδίων διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών, όπως απαιτείται βάσει της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα (οδηγία 2000/60/ΕΚ) και των σχεδίων διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας, όπως απαιτείται βάσει της οδηγίας για τις πλημμύρες (οδηγία 2007/60/ΕΚ).

12) Οι ελληνικές αρχές δεν ανέφεραν καμία ασφαλιστική κάλυψη για τις επιλέξιμες δαπάνες.

2.5 Ιταλία – περιφερειακή καταστροφή: πλημμύρες στην περιφέρεια της Τοσκάνης

Από τις 25 Οκτωβρίου έως τις 10 Νοεμβρίου 2023 η περιφέρεια της Τοσκάνης, στην Ιταλία, αντιμετώπισε έντονες βροχοπτώσεις, οι οποίες οδήγησαν αναπόφευκτα σε αιφνίδιες πλημμύρες.

Στη συνέχεια, η Ιταλία αιτήθηκε οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ.

1) Στις 19 Ιανουαρίου 2024 η Ιταλία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ, με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης λόγω των πλημμυρών του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2023 στην περιφέρεια της Τοσκάνης.

2) Η Ιταλία υπέβαλε την αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων από την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή της 29ης Οκτωβρίου 2023. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Το συμβάν παρουσιάστηκε στην αίτηση ως «περιφερειακή φυσική καταστροφή», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ, σύμφωνα με το οποίο ως «περιφερειακή φυσική καταστροφή» νοείται κάθε φυσική καταστροφή που προκαλεί άμεση ζημία σε μια περιοχή επιπέδου NUTS 2 σε επιλέξιμο κράτος και η οποία υπερβαίνει το 1,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της εν λόγω περιοχής. Οι ιταλικές αρχές εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκάλεσε η καταστροφή ανέρχεται σε 2,7 δισ. EUR. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί περίπου στο 2,4 % του ΑΕΠ της περιφέρειας της Τοσκάνης και υπερβαίνει το υποδεικνυόμενο ισχύον κατώτατο όριο «περιφερειακής καταστροφής», το οποίο ανέρχεται για την περιφέρεια της Τοσκάνης σε 1,7 δισ. EUR το 2024.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Ιταλία δεν ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής δυνάμει του άρθρου 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

7) Από τις 25 Οκτωβρίου έως τις 10 Νοεμβρίου 2023 η περιφέρεια της Τοσκάνης της Ιταλίας επλήγη από ακραίες βροχοπτώσεις σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, ιδίως στις επαρχίες Πράτο, Φλωρεντίας, Πιστόια και Λιβόρνο. Η βροχή, συνοδευόμενη από ισχυρό άνεμο, προκάλεσε αιφνίδιες πλημμύρες και κατολισθήσεις. Οι συνέπειες των πλημμυρών που ακολούθησαν ήταν σοβαρές. Το συμβάν προκάλεσε σημαντικές οικονομικές ζημίες, είχε ως αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους επτά άνθρωποι και ανάγκασε χιλιάδες ανθρώπους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους.

8) Οι ιταλικές αρχές δεν ζήτησαν ενίσχυση μέσω του ΜΠΠΕ. Ωστόσο, η ιταλική υπηρεσία πολιτικής προστασίας κρατούσε ενήμερο το ΚΣΑΕΑ της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την πρόοδο των δραστηριοτήτων διαχείρισης καταστροφών.

9) Η Ιταλία εκτίμησε το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ σε 175,6 εκατ. EUR, και το υπέβαλε κατανεμημένο ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους των ενεργειών έκτακτης ανάγκης αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των επικοινωνιών, των μεταφορών, της υγείας και της εκπαίδευσης, ύψους 74,3 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 49,0 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εξασφάλιση των προληπτικών υποδομών και μέτρων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε 26,4 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εκκαθάριση

των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 26,0 εκατ. EUR.

10) Η Ιταλία έχει μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο την οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 49, της 23ης Φεβρουαρίου 2010, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας. Το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 49/2010 ορίζει ότι για τις περιοχές που προσδιορίζονται στην ίδια αυτή νομοθετική πράξη πρέπει να εκδίδονται χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και χάρτες κινδύνων πλημμύρας.

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, δεν είχε κινηθεί κατά της Ιταλίας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

12) Οι ιταλικές αρχές δεν ανέφεραν καμία ασφαλιστική κάλυψη για τις επιλέξιμες δαπάνες.

2.6 Γαλλία – περιφερειακή καταστροφή: πλημμύρες

Από τις 2 έως τις 9 Νοεμβρίου 2023 η πρώην περιφέρεια Nord-Pas-de-Calais εντός της περιφέρειας Hauts-de-France της Γαλλίας επλήγη από έντονες βροχοπτώσεις που προκάλεσαν πλημμύρες.

Στη συνέχεια, η Γαλλία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ.

1) Στις 24 Ιανουαρίου 2024 η Γαλλία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ, με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης λόγω των πλημμυρών του Νοεμβρίου του 2023.

2) Η Γαλλία υπέβαλε αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων μετά την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή της 2ας Νοεμβρίου 2023. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Το συμβάν παρουσιάστηκε στην αίτηση ως «περιφερειακή φυσική καταστροφή», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ, σύμφωνα με το οποίο ως «περιφερειακή φυσική καταστροφή» νοείται κάθε φυσική καταστροφή που προκαλεί άμεση ζημία σε μια περιοχή επιπέδου NUTS 2 σε επιλέξιμο κράτος και η οποία υπερβαίνει το 1,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της εν λόγω περιοχής. Οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκάλεσε η καταστροφή ανέρχεται σε 1,9 δισ. EUR. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί περίπου στο 1,64 % του ΑΕΠ της πρώην περιφέρειας Nord-Pas-de-Calais[3] και υπερβαίνει το υποδεικνυόμενο ισχύον κατώτατο όριο «περιφερειακής

[3] Η περιφέρεια Nord-Pas de Calais είναι περιφέρεια επιπέδου NUTS 2 η οποία αντιστοιχεί σε μία από τις δύο πρώην περιφέρειες (περιφέρειες Nord-Pas de Calais και Πικαρδίας) που συγχωνεύθηκαν στην περιφέρεια Hauts-de-France το 2016.

καταστροφής», το οποίο ανέρχεται, για την πρώην περιφέρεια Nord-Pas-de-Calais, σε 1,8 δισ. EUR το 2024[4].

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Γαλλία ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής επί της αναμενόμενης ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ. Με βάση την προκαταρκτική αξιολόγηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την πληρωμή προκαταβολής από το ΤΑΕΕ. Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε προκαταβολή ύψους 11 690 767 EUR με την εκτελεστική απόφαση C(2024) 3873 της Επιτροπής της 6ης Ιουνίου 2024. Η προκαταβολή καταβλήθηκε στη Γαλλία στις 14 Ιουνίου 2024.

7) Από τις 2 έως τις 9 Νοεμβρίου 2023 η πρώην περιφέρεια Nord-Pas-de-Calais, εντός της περιφέρειας Hauts-de-France της Γαλλίας, επλήγη από σημαντικές βροχοπτώσεις, το ύψος των οποίων ανήλθε σε 271 mm σε ορισμένες περιοχές. Οι συνθήκες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την ταχεία άνοδο της στάθμης των ποταμών εντός σύντομου χρονικού διαστήματος και την υπερχείλιση μεγάλων ποταμών. Οι συνέπειες του συμβάντος ήταν σοβαρές, καθώς ακολούθησαν πολυάριθμες κατολισθήσεις ιλύος και κλείσιμο οδών. Η καταστροφή προκάλεσε σημαντικές οικονομικές ζημίες και ανάγκασε χιλιάδες ανθρώπους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους.

8) Οι γαλλικές αρχές ζήτησαν ενίσχυση μέσω του ΜΠΠΕ. Οι Κάτω Χώρες παρείχαν ενίσχυση.

9) Η Γαλλία εκτίμησε το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ σε 160,2 εκατ. EUR, και το υπέβαλε κατανεμημένο ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους των ενεργειών έκτακτης ανάγκης αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των επικοινωνιών, των μεταφορών, της υγείας και της εκπαίδευσης, ύψους 120,1 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εκκαθάριση των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 19,3 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εξασφάλιση των προληπτικών υποδομών και μέτρων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε 10,8 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 10,0 εκατ. EUR.

10) Η Γαλλία έχει μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο την οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με το νομοθετικό διάταγμα 2011-227, της 2ας Μαρτίου 2011, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας.

[4] Η αίτηση υποβλήθηκε το 2024 και, ως εκ τούτου, το ισχύον κατώτατο όριο είναι το κατώτατο όριο του 2024.

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, δεν είχε κινηθεί κατά της Γαλλίας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

12) Οι γαλλικές αρχές δεν ανέφεραν καμία ασφαλιστική κάλυψη για τις επιλέξιμες δαπάνες.

2.7 Συμπέρασμα

Με βάση τις ανωτέρω εκτιμήσεις και έπειτα από αξιολόγηση των πληροφοριών που υποβλήθηκαν, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι οι καταστροφές που αναφέρονται στις αιτήσεις που υποβλήθηκαν από την Ιταλία, τη Σλοβενία, την Αυστρία, την Ελλάδα και τη Γαλλία πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον κανονισμό για το ΤΑΕΕ όσον αφορά την κινητοποίησή του.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027[5] (στο εξής: κανονισμός για το ΠΔΠ) επιτρέπει την κινητοποίηση του ΤΑΕΕ στο πλαίσιο του Αποθεματικού Αλληλεγγύης και Επείγουσας Βοήθειας (SEAR). Στο σημείο 10 της διοργανικής συμφωνίας, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση[6], καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων, καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την κινητοποίηση του ΤΑΕΕ στο πλαίσιο του SEAR.

Δεδομένου ότι η αλληλεγγύη αποτέλεσε τον κύριο λόγο ίδρυσης του ΤΑΕΕ, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση θα πρέπει να έχει προοδευτικό χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, το μέρος των ζημιών που υπερβαίνει το κατώτατο όριο **«μείζονος φυσικής καταστροφής»** για την κινητοποίηση του ΤΑΕΕ (δηλαδή, το 0,6 % του ΑΕΕ ή 3 δισ. EUR σε τιμές 2011, ανάλογα με το ποιο είναι το χαμηλότερο ποσό, βλ. άρθρο 2 παράγραφος 2 του

κανονισμού για το ΤΑΕΕ) θα πρέπει να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ένταση ενίσχυσης από το μέρος των ζημιών που δεν υπερβαίνουν το κατώτατο όριο. Αυτό σημαίνει ότι το ποσό της ενίσχυσης για χώρα που πλήττεται από καταστροφή η οποία πληροί τις προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί ως «μείζων φυσική καταστροφή» υπολογίζεται με την άθροιση δύο ποσών: 2,5 % της συνολικής άμεσης ζημίας που δεν υπερβαίνει το κατώτατο όριο και 6 % για το μέρος της συνολικής άμεσης ζημίας που υπερβαίνει το κατώτατο όριο.

Το ποσοστό που εφαρμόζεται για τον καθορισμό των ποσών ενίσχυσης για **«περιφερειακές φυσικές καταστροφές»**, που παραμένουν κάτω από το εθνικό κατώτατο όριο, ανέρχεται στο 2,5 % της συνολικής άμεσης ζημίας. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ, ενίσχυση από το ΤΑΕΕ μπορεί επίσης να κινητοποιηθεί για οποιαδήποτε φυσική καταστροφή σε επιλέξιμο κράτος η οποία είναι επίσης μείζων φυσική καταστροφή σε γειτονικό επιλέξιμο κράτος. Κατά την υποβολή αίτησης για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ με βάση το κριτήριο της «γειτονικής χώρας», δεν υπάρχουν κατώτατα όρια για την συνολική άμεση ζημία που προκλήθηκε. Το ποσοστό που εφαρμόζεται για τον καθορισμό του

[5] ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

[6] ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

ποσού της ενίσχυσης για καταστροφή βάσει του κριτηρίου της «γειτονικής χώρας» είναι το ίδιο με το ποσοστό που εφαρμόζεται σε περίπτωση «περιφερειακής καταστροφής», δηλαδή 2,5 % της συνολικής άμεσης ζημίας. Η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το εκτιμώμενο συνολικό κόστος των επιλέξιμων ενεργειών.

Η μέθοδος υπολογισμού της ενίσχυσης καθορίστηκε στην ετήσια έκθεση 2002-2003 για το ΤΑΕΕ και εγκρίθηκε από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να κινητοποιήσει τα ακόλουθα ποσά για τις έξι αιτήσεις:

Καταστροφή	**Σύνολο άμεσων ζημιών (σε EUR)**	**Κατώτατο όριο καταστροφής (σε EUR)**	**2,5 % της συνολικής άμεσης ζημίας (σε EUR)**	**2,5 % της συνολικής άμεσης ζημίας μέχρι το κατώτατο όριο της μείζονος καταστροφής (σε EUR)**	**6 % της άμεσης ζημίας πάνω από το κατώτατο όριο της μείζονος καταστροφής (σε EUR)**	**Προτεινόμενο ποσό ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ (σε EUR)**	**Προκαταβολή (σε EUR)**	**Υπόλοιπο προς καταβολή (σε EUR)**
		περιφερειακή/ μείζων	*περιφερειακή καταστροφή*	*υπολογισμός της ενίσχυσης για μείζονα καταστροφή*				
Ιταλία (Emilia-Romagna) — πλημμύρες *(μείζων καταστροφή)*	**8 533 315 251**	**3 804 725 000**	**Ά.Α.**	**95 118 125**	**283 715 415**	**378 833 540**	**94 708 385**	**284 125 155**
Σλοβενία — πλημμύρες *(μείζων καταστροφή)*	**7 320 232816**	**308 826 000**	**Ά.Α.**	**7 720 650**	**420 684 409**	**428 405 059**	**100 000 000**	**328 405 059**
Αυστρία — πλημμύρες *(γειτονική χώρα)*	**207 969 814**	**Ά.Α.**	**5 199 245**	**Ά.Α.**	**Ά.Α.**	**5 199 245**	**Ά.Α.**	**5 199 245**
Ελλάδα — πλημμύρες *(μείζων καταστροφή)*	**2 325 232 656**	**1 085 286 000**	**Ά.Α.**	**27 132 150**	**74 396 799**	**101 528 949**	**25 382 237**	**76 146 712**
Ιταλία (Τοσκάνη) — πλημμύρες *(περιφερειακή καταστροφή)*	**2 712 473 053**	**1 719 230 000**	**67 811 826**	**Ά.Α.**	**Ά.Α.**	**67 811 826**	**Ά.Α.**	**67 811 826**
Γαλλία — πλημμύρες *(περιφερειακή καταστροφή)*	**1 870 522 773**	**1 839 110 000**	**46 763 069**	**Ά.Α.**	**Ά.Α.**	**46 763 069**	**11 690 767**	**35 072 302**
					ΣΥΝΟΛΟ	**1 028 541 689**	**231 781 389**	**796 760 300**

Ο κανονισμός 2024/765 του Συμβουλίου[7], της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 διαίρεσε το Αποθεματικό Αλληλεγγύης και Επείγουσας

[7] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/765 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

Βοήθειας (SEAR) σε δύο χωριστά μέσα: το Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης και το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας. Το Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης με ετήσιο ποσό ύψους 1 016 εκατ. EUR (σε τιμές 2018, που αντιστοιχεί σε 1 144,2 εκατ. EUR σε τιμές 2024) θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη συνδρομή για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης οι οποίες καλύπτονται από το ΤΑΕΕ.

Προκειμένου να αποφευχθεί η πρόωρη εξάντληση των ετήσιων κονδυλίων, το άρθρο 3 παράγραφος 7 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ και το άρθρο 9 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του τροποποιημένου κανονισμού για το ΠΔΠ ορίζουν ότι το 25 % των ετήσιων κονδυλίων του ΤΑΕΕ (δηλαδή 286 εκατ. EUR για το 2024) παραμένει διαθέσιμο την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 4α παράγραφος 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ, το ποσό των 50 000 000 EUR έχει ήδη εγγραφεί στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2024 (σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών) για την πληρωμή πιθανών προκαταβολών.

Ως εκ τούτου, το μέγιστο ποσό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το ΤΑΕΕ από τα κονδύλια του Ευρωπαϊκού Αποθεματικού Αλληλεγγύης για το 2024 σε αυτό το στάδιο ανέρχεται σε 808 135 764 EUR, ποσό που επιτρέπει την κάλυψη των αναγκών πληρωμών της εν λόγω κινητοποίησης.

Ποσό που είναι διαθέσιμο στο πλαίσιο του ΤΑΕΕ το 2024:	
Σύνολο ετήσιων κονδυλίων του ΤΑΕΕ για το 2024	1 144 181 018
Διαθέσιμη δόση μετά την 1η Οκτωβρίου (−)	286 045 254
Πιστώσεις που προορίζονται για προκαταβολές (−)	50 000 000
Διαθέσιμο ποσό πριν από την 1η Οκτωβρίου	808 135 764
Ποσό προς χρήση για την εν λόγω κινητοποίηση	796 760 300

Ενημερωτικά σημειώνεται ότι το 2024, από τα 50 000 000 EUR που είχαν ήδη εγγραφεί στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2024 για προκαταβολές, η Επιτροπή έχει ήδη καταβάλει προκαταβολή στην Ελλάδα για τις πλημμύρες λόγω του κυκλώνα «Daniel», ύψους 25 382 237 EUR, και προκαταβολή στη Γαλλία για τις πλημμύρες στην πρώην περιφέρεια Nord-Pas-de-Calais, ύψους 11 690 767 EUR. Επομένως, το υπόλοιπο διαθέσιμο ποσό για προκαταβολές ανέρχεται σε 12 926 996 EUR.

2024/0212 (BUD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή ενίσχυσης προς την Ιταλία, τη Σλοβενία, την Αυστρία, την Ελλάδα και τη Γαλλία σε σχέση με έξι φυσικές καταστροφές που σημειώθηκαν το 2023

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης[8], και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027[9], και ιδίως το άρθρο 9,

Έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση[10], καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων, και ιδίως το σημείο 10,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1) Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Ταμείο) έχει ως στόχο να επιτρέπει στην Ένωση να αντιδρά με ταχύ, αποτελεσματικό και ευέλικτο τρόπο σε καταστάσεις επείγουσας ανάγκης, ώστε να εκφράζει την αλληλεγγύη της προς τον πληθυσμό των περιοχών που πλήττονται από μείζονες ή περιφερειακές φυσικές καταστροφές ή από σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας.

2) Το Ταμείο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/765[11].

---

8 ΕΕ L 311 της 14.11.2002, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.

9 ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

10 ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

11 Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/765 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

3) Στις 24 Ιουλίου 2023 η Ιταλία υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου λόγω των πλημμυρών που εκδηλώθηκαν στην περιφέρεια Emilia-Romagna τον Μάιο του 2023.

4) Στις 20 Οκτωβρίου 2023 η Σλοβενία υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου λόγω των πλημμυρών του Αυγούστου του 2023.

5) Στις 19 Οκτωβρίου 2023 η Αυστρία υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου λόγω των πλημμυρών του Αυγούστου του 2023.

6) Στις 20 Νοεμβρίου 2023 η Ελλάδα υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου λόγω των πλημμυρών του Σεπτεμβρίου του 2023.

7) Στις 19 Ιανουαρίου 2024 η Ιταλία υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου λόγω των πλημμυρών που εκδηλώθηκαν στην Τοσκάνη τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2023.

8) Στις 24 Ιανουαρίου 2024 η Γαλλία υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του Ταμείου λόγω των πλημμυρών του Νοεμβρίου του 2023.

9) Οι προαναφερθείσες αιτήσεις πληρούν τις προϋποθέσεις για την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2012/2002.

10) Επομένως, το Ταμείο θα πρέπει να κινητοποιηθεί για την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης στην Ιταλία, τη Σλοβενία, την Αυστρία, την Ελλάδα και τη Γαλλία.

11) Για να ελαχιστοποιηθεί ο χρόνος που χρειάζεται για την κινητοποίηση του Ταμείου, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να εφαρμοστεί από την ημερομηνία έκδοσής της,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινητοποιείται ως εξής σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε πιστώσεις πληρωμών σχετικά με φυσικές καταστροφές:

α) στην Ιταλία χορηγείται ποσό ύψους 378 833 540 EUR σε σχέση με τις πλημμύρες που εκδηλώθηκαν στην περιφέρεια Emilia-Romagna τον Μάιο του 2023·

β) στη Σλοβενία χορηγείται ποσό ύψους 428 405 059 EUR σε σχέση με τις πλημμύρες του Αυγούστου του 2023·

γ) στην Αυστρία χορηγείται ποσό ύψους 5 199 245 EUR σε σχέση με τις πλημμύρες του Αυγούστου του 2023·

δ) στην Ελλάδα χορηγείται ποσό ύψους 101 528 949 EUR σε σχέση με τις πλημμύρες του Σεπτεμβρίου του 2023·

ε) στην Ιταλία χορηγείται ποσό ύψους 67 811 826 EUR σε σχέση με τις πλημμύρες που εκδηλώθηκαν στην Τοσκάνη τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2023·

στ) στη Γαλλία χορηγείται ποσό ύψους 46 763 069 EUR σε σχέση με τις πλημμύρες που εκδηλώθηκαν στην πρώην περιφέρεια Nord-Pas-de-Calais τον Νοέμβριο του 2023.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την/τις [*ημερομηνία έκδοσής της*][*].

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο *Για το Συμβούλιο*

[*] Η ημερομηνία θα προστεθεί από το Κοινοβούλιο πριν από τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα.